

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерство на транспорта и съобщенията	Нормативен акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за железопътния транспорт
☐ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☒ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: 2025 г. Мярка № 79
Лице за контакт: Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“	Телефон и ел. поща:

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1. Несъответствие на националното законодателство с Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614 на Комисията от 25 октомври 2018 година за определяне на спецификации за регистрите на превозните средства, посочени в член 47 от Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета, и за изменение и отмяна на Решение 2007/756/ЕО на Комисията.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

В чл. 5, параграф 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614 на Комисията от 25 октомври 2018 година за определяне на спецификации за регистрите на превозните средства, посочени в член 47 от Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета, и за изменение и отмяна на Решение 2007/756/ЕО на Комисията (Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614) се изисква всяка държава членка да посочи регистриращ орган, независим от всякакво железопътно предприятие, който ще отговаря за обработката на заявленията и актуализирането на данните в Европейския регистър на превозните средства за превозните средства, регистрирани на нейна територия до 15 май 2019 г. Република България е посочила пред Европейската железопътна агенция, Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ като регистриращ орган, без това правомощие на агенцията към настоящия момент да е отразено в Закона за железопътния транспорт.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.)

Проблемът не е възможно да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство, защото в действащите разпоредби на Закона за железопътния транспорт не е посочен регистриращ орган, съгласно изискванията на чл. 5, параграф 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Предлаганите допълнения и изменения в Закона за железопътния транспорт ще синхронизират разпоредбите на националното и европейското законодателство, и ще позволят изпълнението на задълженията на Република България, произтичащи от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на въздействието.

Проблем 2. Несъответствие между националното законодателство и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (Регламент (ЕС) № 2021/782).

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Правата на пътниците, както и задълженията на железопътните предприятия извършващи пътнически превози в Република България, управителя на железопътната инфраструктура, туроператорите и турагентите и административните санкции за нарушаването им, се уреждат в Закона за железопътния транспорт и са съобразени с Регламент (ЕО) № 1371/2007.

Регламент (ЕО) № 1371/2007 е отменен считано от 7 юни 2023 г. с Регламент (ЕС) № 2021/782. Република България е отложила прилагането на някои разпоредби от Регламент (ЕС) № 2021/782, за което е уведомила Европейската комисия, но същите не са регламентирани в Закона за железопътния транспорт и следва да бъдат посочени. Съгласно чл. 35 от Регламент (ЕС) № 2021/782 Република България, като държава членка е длъжна да установи правилата относно санкциите, приложими при нарушения на регламента, които следва да се регламентират в Закона за железопътния транспорт.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.)

Не е възможно проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Не е възможно проблемът да се реши в действащата нормативна рамка, защото действащите разпоредби на Закона за железопътния транспорт регламентират национални изключения произтичащи от отменения Регламент (ЕО) № 1371/2007, както и санкциите. Изрично в Закона за железопътния транспорт е необходимо да се посочи отлагането на прилагане на разпоредби от Регламент (ЕС) № 2021/782 и да се установят правилата относно санкциите, приложими при нарушения на същия.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Предлаганите допълнения и изменения в Закона за железопътния транспорт ще синхронизират разпоредбите на националното и европейското законодателство като регламентират отложеното прилагане на разпоредби от Регламент (ЕС) № 2021/782, за което Република България вече е уведомила Европейската комисия. Също така ще регламентират правилата относно санкциите, приложими при нарушения на същия.

- 1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.
- 1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).
- 1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.
- 1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.
- 1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1. Постигане на съответствие между националното законодателство и Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614 на Комисията от 25 октомври 2018 година за определяне на спецификации за регистрите на превозните средства, посочени в член 47 от Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета, и за изменение и отмяна на Решение 2007/756/ЕО на Комисията, чрез изпълнение на изискването на чл. 5, параграф 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614.

Цел 2. Постигане на съответствие между националното законодателство и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Железопътни превозвачи (български и чужди), извършващи превози по железопътната инфраструктура на Република България - променлив брой – повече от 100 бр., от които български - 22 бр.
2. Собственици и ползватели на железопътен подвижен състав – повече от 100 бр.
3. Железопътни превозвачи, лицензирани в РБ – 22 бр., от които 4 бр. превозвачи на пътници.
4. Оператори на обслужващи съоръжения - 27 бр., обявени в Приложение 7.1 на Референтния документ на железопътната мрежа 2024-2025 г., до които управителят на инфраструктурата осигурява достъп, продавачи на билети, туроператори, лица с намалена подвижност и лица с увреждания.
5. Железопътен персонал.
6. Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“.
7. Управител на железопътната инфраструктура.
8. Пътници.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант „Без действие“:

Няма да се постигне съответствие между националното законодателство и Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614 на Комисията от 25 октомври 2018 година за определяне на спецификации за регистрите на превозните средства, посочени в член 47 от Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета, и за изменение и отмяна на Решение 2007/756/ЕО на Комисията, чрез изпълнение на изискването на чл. 5, параграф 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614.

Вариант 1 „Предприемане на действие“:

Постигане на съответствие между националното законодателство и Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614 на Комисията от 25 октомври 2018 година за определяне на спецификации за регистрите на превозните средства, посочени в член 47 от Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета, и за изменение и отмяна на Решение 2007/756/ЕО на Комисията, чрез изпълнение на изискването на чл. 5, параграф 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614.

Описание:

Ще се постигне съответствие на разпоредбите на Закона за железопътния транспорт с Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Централизиране на базата данни на железопътните превозни средства от държавите членки на Европейския съюз, до който всички превозвачи в Европейския съюз имат достъп.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се идентифицират

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: не се предвижда

Въздействия върху малките и средните предприятия: не се предвижда

Очаква се положително въздействие за дейността на малките и средните предприятия

Административна тежест: не се предвижда

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информирание, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2:

Вариант 0 „Без действие“:

Описание:

Няма да се постигане съответствие между националното законодателство и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт.

Ако не се предприемат действия по промяна на Закона за железопътния транспорт, железопътните превозвачи, извършващи превоз на пътници, и управителят на инфраструктурата ще бъдат длъжни да прилагат изцяло, без изключения Регламент (ЕС) № 2021/782 за

железопътен превоз на пътници. Отложеното прилагане на разпоредби от Регламент (ЕС) № 2021/782, за което Република България вече е уведомила Европейската комисия няма да бъде въведено в закона. Също така правилата относно санкциите, приложими при нарушения на регламента няма да бъдат въведени.

Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“, като национален правоприлагащ орган по отношение на права на пътници, няма да има законови правомощия да налага санкции съобразно изискванията на Регламент (ЕС) № 2021/782.

Вариант 1 „Приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за железопътния транспорт“:

Описание:

Ще се постигне съответствие между националното законодателство и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт.

Ако се предприемат действия по промяна на Закона за железопътния транспорт, железопътните превозвачи, извършващи превоз на пътници, и управителят на инфраструктурата ще се възползват от отложеното прилагане на разпоредби от Регламент (ЕС) № 2021/782, за което Република България вече е уведомила Европейската комисия. Също така правилата относно санкциите, приложими при нарушения на регламента ще бъдат въведени и ще могат да бъдат прилагани при необходимост.

Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“, като национален правоприлагащ орган по отношение на права на пътници, ще има законови правомощия да налага санкции съобразно изискванията на Регламент (ЕС) № 2021/782.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Дава време на железопътните превозвачи, извършващи превоз на пътници да осигурят съответния подвижен железопътен състав и да отговорят на всички изисквания относно правата на пътниците, използващи железопътен транспорт, съобразно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2021/782.

Позволява на Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ да изпълнява изцяло правомощията си като национален правоприлагащ орган по отношение на правата на пътниците, въведени с Регламент (ЕС) № 2021/782.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за железопътния транспорт няма отрицателни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Подобряване на железопътните услуги за превоз на пътници.

Въздействия върху малките и средните предприятия: не се предвижда

Очаква се положително въздействие за дейността на малките и средните предприятия

Административна тежест: не се предвижда

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информирание, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	Вариант 1
Ефективност	Цел 1: Постигане на съответствие с изискванията на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614	3	1
Съгласуваност	Цел 1: Постигане на съответствие с изискванията на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

5.2. По проблем 2:

		Вариант „Без действие“	Вариант 1
Ефективност	Цел 2: Промяна в уредбата, която да даде основание за изпълнението на изискванията на Регламент (ЕС) № 2021/782.	3	1
Съгласуваност	Цел 2: Промяна в уредбата, която да даде основание за изпълнението на изискванията на Регламент (ЕС) № 2021/782.	3	1

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 1 „Предприемане на действие“

По проблем 2: Вариант 1 „Предприемане на действие“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.*
- 1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.*

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да

Засягат се съществуващи регулаторни режими - Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ ще бъде регистриращ орган, след като промените се въведат в Закона за железопътния транспорт.

1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
- Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми): не се идентифицират

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

- Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Прилага се Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1614 на Комисията, като регистрацията в националния регистър на возилата отпада и се въвежда регистрацията в Европейския регистър на превозните средства, с което се постига централизирано приемане и обработване на данни за превозните средства и проследимост на тяхната история.

Въвеждат се санкции за неизпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2021/782 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт, който отменя Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета, считано от 7 юни 2023 г.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения: няма приложения.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници: бази данни, поддържани от ИА „Железопътна администрация“.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Чавдар Трендафилов- главен директор на Главна дирекция „Железопътна инспекция“.

Андрей Стойчев - директор дирекция „Регулиране“ (съгласно Заповед № 1701-01-3/01.04.2025 г.)

Дата: 09.06.2025

Подпис: [Подпис]

Подпис: [Подпис]